

«Мухаддислар имоми», «Хадис илмининг султони» каби буюк номлар билан аталиб келинаётган Имом ал-Бухорий бизнинг азиз ва мўътабар дийримиздан чикан IX асрдаги бузургвор олимларимиздан бири саналади.

Туркистонлик буюк донишмандларимиздан бири, 1998 йилда муборак таваллудининг 1225 йиллиги кенг нишонланганидан Ҳазрати Имом ал-Бухорий 810 йилда Бухорои Шарифда таваллуд топган. У ўн ёшдан бошлаб Пайгамбаримизнинг хадисларини синчилаб ўргана бошлаган. 16 ёшдан бошлаб мухаддислар Абдуллоҳ ибн Муборак ва Вақий ибн ал-Жарроҳларнинг хадис китобларини мукамал ёд олган.

16 ёшли Имом ал-Бухорий онаси ва акаси Аҳмад билан ҳаж сафарига боради ва Маккаи Муаззамада қолиб, хадислар тўплаш ишига жиддий киришади. 18 ёшида Маккада саҳоба ва тобеъинлар ривоят қилган хадисларни тўплаб «Тарих» деган китоб ёзади. Ал-Бухорий янги хадислар ахтариб Сурия, Миср, Басра, Бағдод, Куфа, Хижоз каби юртларга сафар қилади. Уша юртлардаги

Имом ал-Бухорийнинг 1225 йиллиги олдидан

УСТОД БАШОРАТИГА САДОҚАТ

мухаддислар билан мулоқотларда бўлиб, кўплаб хадислар тўплайди ҳамда уларни чуқур таҳлил қилиб, мукосса қилиб «Ал-Жомеъ ас-сахийх» («Ишончли тўплам») деган қимматбаҳо асарини ёзади.

Ислом оламидаги энг муқаддас маскан Мадина Мунавварада Пайгамбаримиз макбаралари ёнида битилган «Ал-жомеъ ас-сахийх» («Ишончли тўплам») ёки «Сахийх ал-Бухорий» китоби, дунё мухаддисларининг бир оғиздан эътироф қилишларича, «Куръони мажиддан кейин турувчи энг мўътабар исломий манбаъ» ҳисобланади. Ал-Бухорий «Сахийх ал-Бухорий» асаридан ташқари яна йигирмага яқин асарлар ёзган.

Имом ал-Бухорий мусулмон юртларида хадисларни ва бошқа исломий илмларни пухта ўрганганидан кейин умрининг охирида узоқ вақтни Туркистонга қайтиб келади ва Бухорои Шарифда толиб илмларга дарс бера бошлайди. Бир кун уша вақтдаги Бухоро амири Халид ибн Аҳмад аз-Зухалий Имом ал-Бухорийни саройига келиб бола-чақаларига дарс беришни тақлиф қилади. Шунда Имом ал-Бухорий амир тақлифларини рад қилиб, «Мен... султону амрлар саройига боролмайман, агар амир жанобларига ва унинг бола-чақаларига илм керак бўлса, уларни уйимга ёки масжидимга юборсин!» деб қатъий жавоб беради. Бундай қўлай фурсатдан фойдаланган Имом ал-Бухорийнинг рақиблари фикс-фасод қилишиб амирни буюк Имомга қарши қилиб қўядилар. Бухоро амири Имомга Бухорои тарк этишни буюради. Бундай аҳволдан хабардор бўлган Самарқанд уламолари атоқли Имомни ўз шаҳарларига даъват қиладилар. Имом ал-Бухорий Самарқандга келаётган, шаҳарга тахминан 18 кижимасо масофадаги Хартанг қишлоғидаги қариндошлари олдидан тўхтади ва ўша қишлоқда қаттиқ бетоб бўлиб, 869 йилнинг 31 август кун буюк мухаддис олим бу ёруғ оламдан кўз юмади. Бу пайтда Имомнинг ёши ҳижрий ҳисоб билан 13 кун кам олтимас иккида эди. Унинг муборак жасади Хартанг қишлоғида дафн этилди.

Буюк ватандошимиз Имом ал-Бухорийнинг Ҳазрати Пайгамбаримизга гоъвий-маънавий жиҳатдан бағоят яқинлигини яққол исботловчи бир мисол — Имом ал-Бухорийнинг болалик пайтида Бухорои Шарифда кўрган бир тушидир. Бухорийшунос олимларимизнинг айтишларига қараганда, Имом ал-Бухорий болалик кезида бир аjoyиб туш кўради. Тушида ухлаб ётган Ҳазрати Пайгамбаримизнинг муборак юзларини елпиб ўтирган бўлади. Эрталаб туриб устоди Пайкандий ҳузурига келиб, кўрган тушининг таъбирини ундан сўрайди. Устод Пайкандий доно ва зукко шоғирдининг порлоқ келажагини пешбинлик қилиб дейди: «Сен, бутам, келажақда буюк донишманд бўлиб етишсан, Пайгамбаримиз Ҳазрати Мухаммад Мустафо суннатини ва йўл-йўриklarини пок ва мусоффо айлайсан!» Устоди Пайкандийнинг ушбу башорати рост бўлиб чиқади ва Имом ал-Бухорий Пайгамбаримизнинг хадисларини ҳар хил носоҳийх (нотўғри) унсурлардан тозаллаб сахийх (тўғри) хадислар яратди. Шунинг учун ҳам бутун Ислом олами бузургвор ватандошимиз Имом ал-Бухорийни гоъят ҳурмат қиладилар ва ниҳоятда эъзозлайдилар.

Ориф УСМОН,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси
Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик
институтининг етакчи илмий ходими, филология
фанлари доктори.

Таъбирлар

ЭСДА ҚОЛАДИ

Бу галги тадбир шу билан ўзига хос бўлдики, у бевосита соҳибқирон ҳаёти ва ижоди билан боғлиқ кетди. «Биз ким — мулки Турон, Амири Туркистонмиз», деган Темури бобимизнинг хитоблари барчаннинг қалбидан янада ҳаяжонли, факрли из қолдирди. Муштарак файзли кечага хонандалар Бахтиёр Ражабов, Пулатжон Худойбергенов ҳамда Ўзбекистон халқ артисти Теша Мўминовларнинг чиқишлари янада завқ бағишлади.

Шу билан бирга Амир Темури маҳалласидаги кам

таъминланган оилаларга тадбир муносабати билан Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги томонидан ажратилган совғалар топширилди. Куй-куйга улашиб, давра байрамона тус олди.

— Бу жаннатмакон юрдада ўтказилаётган байрам тадбирлари бугунгидек тантанавор ўтмоқда, — деди Собир Раҳимов тумани хотин-қизлар кўмитаси раиси ўринбосари Соҳида Обидова. — Бундай байрамлар туманимизнинг барча ташкилот ва идораларида эсда қоларли равишда ўтди.

Очил ҲАЗРАТОВ.

— Дилором опа, Оила йили муносабати билан бугунги суҳбатимиз ҳам оила, унинг муаммолари, аёл ва эркекнинг оиладаги ўрни ҳақида бўлсин.

— Оила — бу муқаддас даргоҳ. У катта давлат ичидagi кичик бир давлатдир. Бинобарин, оиланинг тиргакларидан бири аёл, бири эркек ҳисобланади. Менимча оилада эркек бош бўлгани дуруст. Эркак оилани ҳам маънавий, ҳам моддий, ҳам жисмоний томондан ҳимоя қилувчидир. Аёл биринчи навбатда Она, хонадон фариштаси. Эрининг тоғганини расамади қилиб, жой-жойига қўйиб, борини ошириб, йўғини яшириб, оила тинчлигини ҳозирлаш — аёлнинг вазифаси.

— Кейинги пайтларда аёллар тадбиркор бўлиб, эркекларга нисбатан кўпроқ пул топадиган бўлиб кетишди...

— Аёлларимизнинг тижорат билан шуғулланаётганларига келсак, бунда айбон фақат аёлларга қўйиш нотўғри бўлса керак. Аёл тижоратга ўтди, демек бунга сабаб бор. Умуман, аёл ўзини ҳақиқий аёл деб ҳис қилиши учун унинг ёнида ҳақиқий эркек бўлиши керак.

Бу йил мамлакатимизда Оила йили деб эълон қилиниши ҳам беҳиз эмас, chunki ҳамма нарсаси оиладан бошланади. Инсон тарбияси ҳам. Боланинг тарбиясига қараб оилага баҳо берилади. Фарзандлар нафақат жисмонан, балки маънавий жиҳатдан ҳам баркамол бўлиши шарт. Бунга эса Ота ва Она бабарабар масъулдирлар, деб уйлайман.

— Касбингиз ҳақида. Сухандон бўлиш учун қандай фазилатларга эга бўлиш керак?

— Ҳар бир касбининг ўз талаблари бўлгани каби бизники ҳам бундан мустасно эмас. Булар — ширали овоз, истарали қиёфа, аниқ талаффуз. Диктор билмилли, ўз дунёқарashi, услуби, ўз фи-

кр-мулоҳазасига эга бўлмоғи шарт.

Иш юзасидан турли касб эгалари билан суҳбат қуришга тўғри келади. Демак, сиёсатдан ҳам, адабиёт ва санъатдан ҳам, ҳатто қишлоқ ҳўжалиги соҳасидан ҳам бохабар бўлишимиз зарур. Диктор бўлиш учун масъулиятни чуқур ҳис қи-

Диплашув

АЁЛ ИФФАТИ — ГЎЗАЛЛИКДИР

Бу аёлни сиз яхши танийсиз. Унинг мафтункор чехраси, ширадор овозини суйасиз.

Суҳбатдошим — Ўзбекистон телевидениеси суҳандони Дилором УМАРОВА.

цет дастурларини олиб борасиз. Ўзинингиз ҳам севган санъаткорларингиз борми?

— Албатта. Мен умуман санъат аҳлини жуда ҳурмат қиламан. Лекин ҳар бир инсоннинг ўз дидига, феълига яқин бўлган, севган санъаткорлари бўлади. Мен унун

лиш, изланувчан ва албатта, бироз актёр бўлиш керак. Лекин энг асосийси, касбини севиш лозим. Умуман, олганда телевидениеда ишлаётган суҳандонларга қараб телевидение ишини кузатиб, бизнинг халқимизга, дийримизга баҳо берилади.

— Сиз нафақат телевидение, балки концерт залларида ҳам катта кон-

булар: Насибхон Абдуллаева, Кумушхон Раззоқова, Муяссар Раззоқова, Муножот Йўлчиева, Мансур Тошматов... «Ялла» ансамблига эса ҳурматим ўзгача.

— Сиз бахтини қандай тушунасиз?

— Инсон дунёга келар экан, албатта бахтли бўлишни орзу қилади. Яхши касб эгаси бўлиш — бахт, яхши инсон билан турмуш қуриш — бу ҳам бахт, аналик

бахти, бекалик бахти... Лекин бундан кўп йиллар олдин чинакам бахт нима эканини аниқ англадим. Бу ота-оналаримизнинг ҳаёт эканлигидир.

Сизнингча оила мустаҳкам бўлиши учун нима керак?

— Ишонч, меҳр-муҳаббат, ўзаро ҳурмат ва албатта масъулият. Йигит ва қиз Оллоҳ Таолодан тушган никоҳ билан қовушаётган эканлар, албатта бир-бирлари олдидagi чуқур масъулиятни ҳис қилишлари керак.

— Сиз гўзал аёл деб қандай аёлни айта olasиз?

— Аёл гўзаллиги ҳақида гапирганда, фақатгина ташки кўринишини назарда тутмаслик керак. Аёл гўзаллиги, бу унинг ташки кўриниши билан ички дунёси уйғунлигидир. Аёл қалби поклиги, ҳуш-феъллиги, назокати, вафоси — бу гўзаллик. Аслида гўзаллигини мен поклик деб айтгим келади. Шарқ аёлининг гўзаллиги — бу унинг иффатидир.

Баъзи бир аёллар гўзаллик — бу кийинишда деб уйлайдилар. Сиз аёл қандай кийиниши керак деб уйлaysиз?

— Менимча, энг аввало, ҳар бир аёл ўз дидига, имкониятига, ёшига қараб кийиниши керак. Аёлнинг кийинишига қараб, у қандай касб эгаси, қандай оиладанлигини билиб олиш мумкин. Энг асосийси, кийим озода, ҳушбичим бўлиб, аёлга ярашиб туриши керак. Ва ҳамма нарсасида бўлгани каби кийинишда ҳам меъёр бўлиши шарт.

— Оила аъзоларингиз тўғрисида...

— Оиламиз тўрт кишидан iborat. Турмуш уртотим Зухриддин ака иқтисодчи, катта қизимиз Севарахон — Жаҳон тилари университетида, кичиги Ёлнорахон эса шу университет қошидаги лицейда таъхил олмақдалар.

— Орзуларингиз?

— Фарзандларимни бахтли, саодатли кўришни орзу қиламан.

Суҳбатдош Маъпура НАБИЕВА.

Вазирлар Маҳкамаси 1995 йил май ойидаёқ уй-жой фонди ва ижтимоий-маданий иншоотларда газ ва сув ҳисоблаш асбобларини ўрнатиш ва улардан фойдаланиш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш тўғрисида қарор қабул қилган эди. Ҳукуматнинг ушбу қарорига мувофиқ анги қурилаётган уйларда ичимлик суви ва газ сарфини ҳисоблаб борадиган ўлчов асбоблари ўрнатила бошланди.

Ушбу қарор қабул қилинганидан аввал қурилган уйларда эса ичимлик суви-дан томорқа ва дарахтларни суғориш, мўътадил иқлим ҳосил қиладиган фаввора-чалардан фойдаланиш ҳоллари давом этди. Вақолан-ки, бутун дунёда тобора бе-бахо бўлиб бораётган ичим-лик сувининг захиралари Ўзбекистонда ҳам чеклан-ган. Ундан тежаб-теграб фойдаланиш мақсадида Тошкент шаҳар ҳокими шу йилнинг март ойида кўп қа-ватли ва шахсий уйларда ичимлик суви сарфини ҳис-облаш асбобларини ўрна-тиш тўғрисида қарор қабул қилди.

— Ушбу қарор билан ичимлик сув сарфини ўлчаш асбобларини ўрнатиш бўйича дастур тасдиқланди, — дейди «Сувсоз» трестининг бошқарувчиси Зокир Соли-хўжаев. — Унга мувофиқ 1998 йилдан 2002 йилга ка-дар шаҳарнинг барча 11 та туманидаги турар жойларда ана шундай ўлчов асбобла-ри ўрнатиб бўлиниши керак. Яъни бу дастур ҳам кўп қа-ватли, ҳам шахсий 1200 ми-нгтадан кўпроқ уйни қамраб олади. Режага мувофиқ шу йилнинг ўзида ичимлик су-ви сарфини ҳисоблаш ас-боблари 2 мингта шахсий ҳамда 170 га яқин кўп қа-ватли уйларда ўрнатиб чи-қи-лиши керак. Умуман ол-ганда эса сув ўлчавчи ас-бобларини 2000 йилга ка-дар барча кўп қаватли уйларда ўрнатиб бўлиш ре-

жаланган.

— Бу жуда катта маблағ талаб этса керак?

— Ушбу харажатлар дастурда кўзда тутилган. Ичим-лик сув сарфини ҳисоблаш асбобларини харид қилиш учун шаҳар ҳокимлиги 50

Қарор ва нирмо СУВНИ ТЕЖАШ МАҚСАДИДА

миллион сўм ажратмоқда. Бугунги кунда биз ана шу ас-бобларни етказиб берувчи-лар билан музокаралар олиб бормоқдамиз. Дастурни ба-жаришнинг биринчи босқичи-да сув сарфини ҳисоблаш ўл-чагичларининг унча катта бўлмаган туркумини харид қилмоқчимиз. Уларнинг асо-сий қисmini эса бизга сан-техника асбоблари заводи ёки «Оникс» акциядорлик жа-мияти етказиб беради. Биз-нинг ҳисоб-китобларга кўра шу йилнинг иккинчи ярмидаёқ уларни ишлаб чиқариш йўл-га қўйилиши лозим.

Ҳозир эса «Сувсоз» трес-ти томонидан сув сарфини ҳисоблайдиган асбобларни ўрнатиш бўйича ихтисослаш-ган хизмат ташкил этилди. Унга абонент хизмати, туман-лар бўйича йўриқчилар ва чи-лангарлар киради. Олдимиз-да жуда кенг қўламли иш ту-рибди. Яхши ҳамки анчагина

кўп қаватли биноларга ичим-лик сув сарфини ҳисоблаб борадиган ўлчавчилар ўрна-тилган.

— Бундай ўлчов асбоб-лари ўрнатилмаган бино-ларда қандай иш олиб бо-рилади?

— Яқин орада уларда му-тахассисларимиз бўлади. Бу ерда шунинг айтиб ўтиш жоиз-ки, шахсий уй-жойларда сув ўлчаш асбоблари уй эгалари ҳисобига ўрнатилади. Ўрна-тиладиган битта ўлчов асбо-бининг тахминий баҳоси 3,5-4 минг сўм туради. Бундан ташқари уни ўрнатиш учун

Қарор ва нирмо

ҳам маълум миқдорда ҳақ тў-ланади.

Кўп қаватли уйларда эса сув сарфини ҳисоблаш ас-боблари ертўлаларда ўрнати-лади. Фойдаланилган сув ва канализация учун ҳақ шу уйда турувчи барча уй эгалари то-монидан тенг улушда тўлана-ди. Бундай кўп қаватли уйда турувчи бирор уй эгаси бу тартибда ҳақ тўлашга рози бўлмаса ўз ҳисобига шахсий сув сарфини ўлчаш асбоби-ни ўрнатиши мумкин.

Белгиланган меъёрдан ор-тиқча ишлатилган сув учун уй эгалари бу сувнинг тўла тан-нарихни тўлайдилар.

— Шундай экан, бугунги кунда ана шу меъёр миқ-дор ва сув таннарихини айтиб бера олайсизми?

— Бир куб метр сувнинг таннарихи 1 сўм 70 тиинини ташкил этади. Шаҳарликлар эса ҳозир ишлатилган бир куб метр сув учун 81 тиин тўламоқдалар.

«Ҳамшира — 98»

ФЕРУЗА ФАРҒОНАГА БОРАДИ

Алишер Навоий номи ўзбек Давлат ака-демик Катта театри биносига шаҳар Соғлиқ-ни сақлаш бош бошқармаси, «Камолот» жам-гармасининг Тошкент шаҳар бўлими ташаб-буси билан аънаваний «Ҳамшира—98» кўрик-танлови бўлиб ўтди. Унда туманлар миқёси-да бўлиб ўтган шундай мусобақа ғолиблари шаҳар биринчилиги учун беллашдилар.

Кўрик-танловнинг би-ринчи шarti «Ташриф ко-ғози ва шиор» деб ата-либ, унда иштирокчилар ўзларини, раъсий белги-ларини ва ўзлари меҳнат қилаётган тиббиёт муас-сасасини таништирдилар. «Амалий кўникмалар» деб номланган иккинчи шарт-га кўра ҳамширалар бе-морга ташхис қўйиш, ун-га биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича касб-ма-ҳоратларини намойиш этишди. Учинчи шартда

самбди, Акмал Икромов ту-манидаги 394-«Ором» бо-лалар боғчасининг тарбия-ланувчилари ўз санъатла-ри билан томошабинларни ҳушнуд этиб туришди.

Кўрик-танловнинг барча шартлари тугагач, ҳакам-лар ҳайъати раиси, шаҳар перинатал марказ директо-ри Жаҳонгир Қурбонов го-либларни эълон қилди. Ҳайъат ҳулосасига кўра би-ринчи ўринга Мирзо Улуғ-бек туманидаги 36-оилавий шифохона ҳамшираси Фе-руза Мирзабоева, иккинчи ўринга Яқкасарой тумани-даги 17-оилавий шифохо-на ҳамшираси Саноат Раҳ-монбердиева, учинчи ўрин-га эса Юнусобод тумани-даги 2-окумли касалликлар шифохонаси ҳамшираси Зиёда Мирзаева лойиқ деб топилди.

Ғолибларга Тошкент ша-ҳар Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси бошлиғи Ма-лика Зияева, «Камолот» жамгармаси Тошкент ша-ҳар бўлими директори Му-қаддам Расулова, туман-лардаги ҳудудий тиббиёт бirlашмалари вакиллари фахрий ёрлиқлар ва ўз совғаларини топширишди. «Соғлом авлод учун» жам-

гармасининг шаҳар бўлими Шайхонтоҳур тумани ишти-рокчиси, 4-окумли касал-ликлар шифохонаси ҳам-шираси Нилуфар Ҳожиму-родовага кўрик-танловнинг энг ёш иштирокчиси сифа-тида ўз мукофотини тақдим этди. «Ҳамшира—98» кў-рик-танловининг республи-ка биринчилиги шу йил май ойининг дастлабки

кунларида Фарғона вилоя-тининг Кўкон шаҳрида бў-либ ўтади.

Абдумалик АБДУРАХМОНОВ.
СУРАТДА: «Ҳамши-ра—98» кўрик-танловидан лавҳа: ўртада танлов ғо-либаси Феруза Мирзабое-ва.

Рашид Галиев олган суратлар.

ХУКУҚИЙ МАСЛАХАТХОНА

ТОШКЕНТ ШАҲАР АДЛИЯ БОШҚАРМАСИНИНГ БОШЛИГИ Жўрабой ҒАЙБУЛЛАЕВ ТАҲРИРИ ОСТИДА

САВОЛ: Мен отамдан мерос қолган уйда туғилиб, шу ерда яшаб келардим. Васиятнома ҳужжати ҳам бор. Кўнамиз кенгайтирили-ши муносабати билан 8,6 сотих ҳовли-жойимиз бўзи-либ кетди. Бу уйда жияним тўртта боласи билан про-пискада тургани етмагандай Кўктеракда яшайдиган она-сини ҳам менга билдирмай уй дафтарига киритишган. Уларнинг пойтахт виллояти-да ҳам уйлари бўлишига қа-рамай 2 хонали уй ва дав-лат томонидан моддий ёр-дам сифатида ажратилган 542 минг сўм маблағнинг 25 фоизи уларга ажратилди. Менга 6 сотихлик ер учас-таси берилди. Мен бундан норозиман. Нима қилишим керак?

ЖАВОБ: Даъвогар судга онаси, жияни оиласини кў-чириб юбориш тўғрисида асослантириш аризаси би-лан мурожаат қилиши ке-рак.

Суд фуқаролик-процес-суал кодексининг 110-мод-дасига кўра даъвогар мул-кий аҳволидан келиб чи-ққан ҳолда уни давлат жи-ни тўлашдан озоод қилиш-га ҳақли. 452000 сўм тоvon пули тўғрисидаги масалани ҳам суд тартибда муҳока-ма қилиниб, исботлангани учун кўриб чиқишли керак. Мазкур келишмовчиликни бошқа йўллар билан ҳал қи-лиш қонунга кўра кўзда ту-тилмайди.

САВОЛ: Куриб битказил-

маган, яъни фақат пойде-вори қурилган уй-жойни олиш-сотиш шартномасини нотариал тартибда рас-мийлаштириш мумкинми?

ЖАВОБ: Ўзбекистон Рес-публикаси Фуқаролик ко-дексининг 210-моддаси, ик-кинчи қисмида белгиланган умумий қоидага кўра қу-рилатган уй-жой қурилиши тамом бўлгунча ва давлат руҳиятидан ўтказилмагунча маҳаллий давлат ҳокимия-ти органларининг рухсати-сиз бошқа шахсга берили-ши мумкин эмас. Биноба-рин, Ўзбекистон Республи-каси Адлия вазирлиги то-монидан 1989 йил 5 июнда тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси Давлат Но-тариуслари томонидан но-тариал ҳаракатларни амал-га ошириш тўғрисида» ги қўланманнинг 57-бандига асосан агарда маҳаллий давлат ҳокимияти органа-рининг тегишли тарзда рух-сати олинса, тамом бўлма-ган қурилишни (фақат пойдевори мавжуд) бошқа шахсга ўтказиш ҳақидаги шартномани нотариал тар-тибда расмийлаштириш мумкин.

Бундай шартномани тас-диқлаш қурилиш тамом бў-лган уй-жойга нисбатан қан-дай ҳужжатлар зарур бўл-са, ишлаб чиқариш, уй-жой инспекцияларининг маълум-отномасидан ташқари барча ҳужжатлар талаб қи-линади.

Мавлуда МАДАЛИЕВА,
Тошкент шаҳар Адлия
бошқармаси халқ ҳўжали-
гида ҳуқуқий ишларни
мувофиқлаштириш бўлими
бошлиғи.

Тел: 133-99-42

— **Талабалик пайтида, олий ўқув юртининг кундузги бўлимида ўқиб туриб, хали дипломни кўлга олмай давлат идорасида ишлаган одамни, пойтахт театрида сахна асари кўйилган ёш драматургини эшитганимизми?**

— **Асосий иш жойидан бўшамаган одамни бошқа ишга қабул қилиш ҳақида идора бошлигининг буйруғи чиққан ҳолга дуч келганимизми?**

— **Пахта терими пайтида домдалар илтимоси билан тайёрланган қовурма паловни қозони билан «ўғирлатиб» кўйиб хижолатда қолган ва ўз ҳисобидан палов дамлаб берган содда ошпазни кўрганми-сиз?**

— **Сезиб турибмиз, азиз муштарий, юқоридаги саволларимизни ўқиб, мийғида қулиб қўйдингиз. Лекин бундан ҳам антика гапларимиз бор. Келинг, энди шу сўзларимизга бир қулоқ тўтинг.**

Олтиш йиллик умрининг салкам кўч йилини матбуотга, ижодга бахшида этган Махмуджон Комилжоновнинг умр саҳифаларини варақласангиз, унинг дилкаш сўхбатларига ошно бўлсангиз юқоридаги сингари ажабтовур воқеаларнинг жонли гувоҳига айланасиз-қоласиз.

Ушунда қизиқ бўлган, — дея сўз бошлади талабалик пайтида амалий машғулотларни ўташга борган дамларини эслаб Махмуджон — Тошкент Давлат университетини филология факультети журналистика бўлимининг 4-курсиди тахсил олардим. Ўқшдан ажралган ҳолда ярим йиллик амалий машғулотларни ўташ учун Ўзбекистон телевидениесининг «Ёшлик» студияси тахририятига келдим. Бахтинин, омадинин қарангки, эл орасида жуда танилган Алп Жамол, Элбек Мусаев, Эргаш Каримов, Хасан Йўлдошев, Садр Зиевдинов, Маҳкам Маҳамедов сингари адибу санъаткорлар даврасига тушдим. Ёшгина бир талаба сифатида уларнинг сўхбатларини синчковлик ва мароқ билан тинглардим, ижод қилиш жараёнилари билан яқиндан танишиб, «ойна жаҳон»га узатиладиган кўрсатувлардан атрофлича хабардор бўлардим...

Сўхбатдошим бироз ўйланиб қолди. Чамаси ҳаёлини ҳали талабалик пайтидаёқ экран юзини кўрган теле-визион миниатюраси эгаллаган эди.

Бир кун, — деб эслади Махмуджон, — ёзган миниатюра Элбек Мусаевга ёқиб қолибди. Алп Жамолга кўрсатган эди, раҳматли адибимиз ҳам уни ўқиб қотиб-қотиб қулдилар. Сўнг Эргаш Каримов билан Хасан Йўлдошевлар ижросида у экран юзини кўрди. Ушундаги қувонганларимни айтсангиз...

Дарҳақиқат, журналист бўлиш ор-

— Бир кун Тошкентдан ўшга хат келди, — деб эслади Махмуджон. — Хатни «Тошкент оқшом» ва «Бечерний Ташкент» газеталарининг муҳаррири, раҳматли Саъдулла ака Кароматов ёзган эдилар. «Менинг «Бир томчи қон» қиссасига ёзган тахризингизни ўқидим, раҳмат. Ижодкор қўлида, ижоддан намуналар бўлса бизга юборинг», — деб ёзган эдилар Саъдулла ака. Шу хатдан илҳомланиб иккита ҳангомани «Оқшом»га юбордим. У газетада босилган яна Саъдулла акадан хат олдим. Хатда «Оқшом»нинг сиздек ижодкорлар учун эшиги ҳар доим

Ҳамкасбларимиз

ЮРАКДАГИ СЎЗЛАРИМ

зусидаги одамнинг ҳали талабалик чоғидаёқ бир асари кўйилиши нақадар унга катта қувонч келтиришини айтмасам ҳам бўлади. Бинобарин, Махмуджон Комилжонов ҳали университетни тугалламай туриб ана шундай ижод севинчларини кўп марта табиб кўришга улгурган эди. Шу-шу унинг журналистик, ёзувчилик фаолияти қанот қочиб кетди. Махмуджондаги ана шу истеъдодни пайқаган Ўзбекистон телевидениесининг «Ёшлик» студияси бош муҳаррири Элбек Мусаев 4-курс талабасини ишга қабул қилиб олишларига бош-қош бўлди. Университетни тугаллаганида унинг ушбу даргоҳдаги иш тажрибаси салкам икки йилга етган эди...

Шундан сўнг Махмуджон тахрир тақозоси билан Қирғизистоннинг Ўш шаҳрида чиқадиغان вилот газетасида ишлади. Университетда бирга ўқиган курсдоши Турсуноғида юлдузи юлдузига тўғри келгани боис у билан ҳаётини бир умрга боғлади.

очик», деб ёзилган эди. Ана шу бир оғиз илқ ва самимий сўз мени яна қадрдон шахрим Тошкентга қорлади...

Ушунда 1970 йил эди. Махмуджон «Тошкент оқшом»нинг шаҳар ҳужа-лиги бўлимига ишга келди. Кейин бошқа бўлимларда, тахририят «юра-ги» — қотибятда ишлади. Бир-биридан ранг-баранг мавзуларда қалам тебратди. Шаҳар ҳаётининг турли қир-раларини қамраб олувчи мақолалар эди. Унинг имзоси билан чиққан одоб-ахлоқ мавзусидаги мақолалар, иқтисодиёт ва қурилиш мавзусидаги муаммоларни қишлоқ, суд очерклари муштарийларда қизиқиш уйғотар, тахририят мажлисларида мақталарди. Бинобарин, Махмуджоннинг «Оқшом» тахририятидаги салкам ўттиз йиллик фаолияти давомида ёзган ва муштарийларга манзур бўлган ижод намуналарини санаб адоғига етолмайсиз.

Ҳали биз юқорида Махмуджоннинг ёзувчилик фаолияти ҳақида ҳам гапир-

ган эдик. Дарҳақиқат, унинг ҳикоялари, пьесалари, ҳажвийлари, интермедиялари ва ўғирган таржималари завқ-шафқ билан ўқилар ва саҳналарда кўйиларди...

Камина Махмуджон Комилжоновни қарийб 40 йилдан буюн — Тошкент Давлат университетидида ўқиган 60-йиллардан биламан. У билан беш йил мобайнида талабалик йилларида пахта теримида, чиққан кезларимиз ҳамон эсимда. Ёш томошабинлар театрида кўйилган «Ёшлик гурури» сахна асарининг муаллифи ҳам Махмуджон эди. Пахта терими пайтида «ўғирлатиб» кўйилган бир қозон қовурма паловни ҳам Махмуджон дамлаган эди. Телевидениедагиларнинг кистови билан асосий иш жойидан бўшамай туриб, у ерга ишга кирган ҳам Махмуджон эди...

Махмуджоннинг ҳаётидаги бундай ажабтовур ҳикояларни унинг ўзи санъаткорларга хос маҳорат билан (бу фазилат Махмуджонга акалари, танқили режиссёр, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, раҳматли Рихсидов Орифжоновдан ўтган) айтиб берганини эшитганимизда кўнглингиз ёришиб ажиб туйғуларга тулади. Олтиш йиллик умри давомида нафақат ўзига, балки бошқаларга ҳам завқ берадиган бундай ажайиб дамларга Махмуджоннинг ўзи шохид. У ўтирган давралар, олиб борган дилкаш сўхбатларни бир кўрган, бир эшитган одам яна уни қўмсайдди. Унинг қаламига мансуб пьесалар, ҳикоя, ҳажвийлар, мақолаларни бир ўқиган одам яна ўқисам дейди. Ахир ижодкор учун бундан ортқ баят борми! «Тошкент оқшом» газетаси иқтисодиёт ва қурилиш бўлимининг му-дири вазифасида сидқидилдан ишлаб келатган Махмуджон Комилжонов ана шундай бахтга муассар бўлган истеъдодли қалам соҳибидир.

Азиз дўстим таваллудининг олтиш йиллиги муносабати билан дилимнинг тўрида сақлаб юрган, ўзим гувоҳ бўлган баъзи воқеаларини қаламга олдим. Аслида изҳор этадиган юракдаги сўзларим бисёр. Саломатлик бўлса ажайиб ва дилкаш дўстимиз, ахил оила сарбони, фарзандларининг суякли бобоси, киров боғлаган сочлари ўзига жуда ярашқили серкўра ижодкор ҳамкасбимиз Махмуджон Комилжонов ҳақидаги бошқа ажабтовур ва қизиқ гапларни унинг етмиш ёшга тулган кунига айтиш ниятидаман. Ана шу эзгу ниятнинг ушалишига ҳам Яраттанинг ўзи етказсин.

Солиҳ ЁҚУБОВ.

ТИЖОРAT ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Тошкент шаҳридаги хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариуслик лавозимига қўшимча равишда ҳамда Ҳамза ва Шайхонтохур туманлари нотариал идораларидаги ўрни бўш жойга нотариал фаолият билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензияси бўлганлар учун танлов ўтказилади. Унда қатнашишни истаганлар бир ой муддат ичида Адлия бошқармасига мурожаат қилишлари лозим.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ ЎТ ЎЧИРИШ-ТЕХНИКА ОЛИЙ МАКТАБИ

профессор-ўқитувчилар таркибига фан номзодлари ва докторлари вазифасини эгаллаш учун кўйидаги ихтисосликларга танлов эълон қилади:

- фалсафа, иқтисодиёт назарияси;
- ҳисоблаш техникаси ва программалаштириш;
- автомобиль тайёргарлиги.

Мактаб манзили: 700017, Тошкент шаҳри, Ш. Рашидов шох кўчаси, 23. Телефонлар: 133-84-37, 133-45-07.

ЭЪЛОН ҲУРМАТЛИ ТУМАН ФУҚАРОЛАРИ!

Сизларни 30 апрель кун соат 8.30 дан 14.00 гача Чилонзор тумани меҳнат биржаси томонидан ташкил этилаётган «Бўш ишчи ўринлари, ўқиш жойлари ва вақант лавозимлари» ярмаркасига таклиф қиламиз. Ярмарка «Гагарин» кинотеатрида ўтказилади. Автобуслар: 2, 34, 80, 94, 181, 182. Троллейбуслар: 7, 11, 16. МУМ «Чилонзор» бекати.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Сизнинг рекламаларингизни, хусусий эълонлар ва хусусий бизнес бўйича эълонларни, шунингдек таъзияларни, таваллуд кунлари, тўйлар, юбилейлар муносабати билан кўтловларни, никоҳ эълонлари ва шунга ўхшаш эълонларни ўз саҳифаларида ёритади. Эълонлар шанба ва якшанбадан ташқари ҳар кун соат 9.00 дан 17.30 гача қабул қилинади.

Маълумотлар учун телефон: 133-28-95. Факс: (3712) 133-29-09. МАНЗИЛИМИЗ: МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32-УЙ, 2-КАВАТ, 204-, 208-ХОНАЛАР.

• Дикҳат! Озиш ва семиртишни янги усуллари. На-тижасини уч кунда биласиз. Тел: 48-00-35, Уяли: 105-08-75.

• Озишнинг, соғломлашнингиз, юзингиз ва терин-гизни ёшартиришигиз мумкин. Тел: 49-36-22.

• Мирзо Улугбек туманидаги «Махмудовлар оиласи» хусусий фирмаси тугатилди. Эътирозлар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мо-байнида қабул қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари ва-зирлигининг Бадийи экспертиза бошқармаси бўлим бошлиғи Мукрамон Тоджидиновага отаси **Ҳолидин Тоджидиновнинг** вафот этганини муносабати билан чуқур таъзия из-ҳор этади.

Тошкент шаҳар маиший хизмат уюшмаси жамоаси уюшма бўлим мудири **Наримон СУЛТОНОВНИНГ** бевақт вафот этганини қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этади.

ВИСОЛИНГ ШАЙДОСИМАН

Сулув десам, сулувлардан аъло ўзинг
Ростин айтсам, барнолардан барно ўзинг.
Менга сенсиз ҳаёт мубҳам, бемаъно, пуч,
Бу дунё ҳеч, менга ажиб дунё ўзинг.

Юрсам, турсам, ҳаёлимда олиб юргум,
Қўшиқ қилиб номинг куйга солиб юргум.
Васлинг қўмсаб эй дилдорим, кеча-кундуз,
Ширин-ширин уйлар аро голиб юргум.

Учрашганда ибo ила туришинг соз,
Истиғно-ю, ҳаё ила юришинг соз.
Кўзинг олиб қочиб мендан, ерга боқиб,
Эркаланиб ҳам нозланиб қулишинг соз.

Ибo ила туришларинг адосиман,
Ҳам солланиб юришларинг адосиман.
Не десанг де, сўзим битта, бир умрга,
Мен Музаффар висолингнинг шайдосиман.

ЎЗИНГМАСМУ?

Мени мафтун-у лол этган шакарғуфтор ўзингмасму,
Навоий куйлаган Гули, гулируҳсор ўзингмасму?

Малоҳатда ўзинг танҳо, ҳусн бобида ҳам якто,
Сулувлардан сулув барно, гўзал дилдор ўзингмасму?

Бир ҳолига Самарқанд-у, Бухорони нисор этган
Ва ё Ҳофизни ром этган кўзи хумор ўзингмасму?

Кўлингга гул, не ошиқлар чекиб ранжу фиғон бисёр,
Висолингга етолмасдан чунон абгор, ўзингмасму?

Вужудингдан ёғар ёғду, ёғар андиша-ю ибo,
Оразимас фақат билким, қалби баҳор ўзингмасму?

Бир кур қиё-қиё боқиб, мени мажнуннавор этган,
Музаффар дер, малаксиймо ё танҳо ёр ўзингмасму?

ДИЛБАРИМ

Чаманзорда кўнглим олган гул дилбарим,
Гуллар аро гули раъно шул дилбарим.

Шамсу қамар рўй менга эй, дўстларим,
Севгилим-ла гўзал дунё, шул дилбарим.

Бу жаҳонда ҳар кимса ҳам бир бор яшар,
Қандинги ур, уйна, қуна, кул, дилбарим.

Унутмагин садоқат-у, вафо расмин,
Элга дейман ўзга эмас, шул дилбарим!

Ёруғ олам зулумотдир менга агар,
Каминага қилса жафо ул дилбарим.

Бошим осмон, ердадурман гарчи ўзим,
Музаффарга қилса вафо ул дилбарим.
Музаффар ТУРОБ.

Назм

Ибратнома

Биласизми?

ЎХШАШ БАЙРАМЛАР

• Номус — эр-хо-тин тотувлигининг қо-ни ва жонидир.

Д.ФОНВИЗИН.

• Аёл кишини из-тиробга қўйган ҳолда эркак киши бахтли бўлолмайди.

В.ГЮГО.

• Болалари бўла туриб зериккан аёл нафратга лойиқдир.

ЖАН ПОЛЬ.

• Никоҳ кўп таш-виш туғдиради, аммо никоҳсиз турмушда ҳеч қандай шодлик йўқ.

С.ЖОНСОН.

• Аёл эркак зоти-нинг буюк мураб-бийсидир.

А. ФРАНС.

• Одамзотнинг би-ринчи тарбиячилари оналардир.

О.ГОЛЬДСМИТ.

• Ота дунёдан кўз юмганда, болалари учун ота ўрнини бо-садиган аёлгина чи-накам онадир.

В.ГЁТЕ.

Хиндлар тақвимида йилнинг 48 кун бай-рам. Бу байрам кунла-ри Хиндистонда яшов-чи барча миллат ва элат-лар учун расмий равиш-да қабул қилинган. Аммо улардан ташқари ҳам аҳолининг катта-ки-чик байрамлари бўлиб, улар давлат томонидан қўнғулаштирилган. Зо-тан, хиндлар баъзида ҳазиллашиб айтганидек, агар Хиндистонда яшов-чи барча миллат ва элат-лар ўзларининг барча байрамларини нишонлагудек бўлсалар, уларнинг йил давомида ишламасдан байрам қи-лишларига тўғри келар экан.

Хиндистонликларнинг Наврўзга ўхшаган, ба-ҳор ойида нишонлана-диган бир неча байрам-лари бор. Улар табиат-нинг уйғониши билан боғлиқ бўлган, халқ ора-сида кенг тарқалган ва расмий суратда кенг ни-шонланадиган байрам-лар — «Дивали», «Холи», «Дашера»-лардир. Улар-нинг мазмун-моҳияти, келиб чиқиш тарихи, нишонланиш усуллари жиҳатидан Наврўз байрамига жуда ўхшаб кетади. Ҳатто шу кунла-ри тайёрланадиган баъ-зи таомлар, ўзига хос айрим урф-одатлар ҳам Наврўз маросимларини-нг худди ўзи.

Британиянинг кельт халқлари 1 февраль ав-лиё Бригит таваллуди кунини баҳорнинг бош-ланиши, деб тан олиша-ди. Черков тақвимида кельт мифологиясидаги қадимий тангри, олов ва ҳосилдорлик худоси Бригит ўрнига келган авлиё Бригит қадимий тангри номинигина эмас, балки унинг бар-ча вазифаларини ҳам ўзига мерос қилиб ол-ди. Одамлар ҳосил ҳам бўлганида ёғин-сочин тилаб, ёнғин чиққанда химоя излаб унга ибод-дат қилишарди. У никоҳ ва оила ҳимоячиси, аёл-ларнинг кўзи ёришида мададкор ҳисобланади.

Иззат АХМЕДОВ.

ҚУЁШ НУРИ САЛОМАТЛИК ХИЗМАТИДА

шилди, — дейди илмий иш-лар бўйича директор ўрин-босари Шухрат Раҳимов. — Бунда касаллиқни даволаш ҳасталиги бўлиб қолмаслигини таъминлаш мақсадида биз табиий ва сунъий қуёш нури билан муолажалар ўтказишни йў-лга қўйдик. Май-октябрь ойларида даволаш ишлари қуёш нури орқали амалга оширилса, қиш мавсумида «Физика-техника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашма-си олимлари билан бирга-ликда қашф этилган сунъий қуёш нури ҳосил қилувчи аппарат ёрдамида даволаш олиб борилади. Усулна ток ўтказгичга уланса қуёш ну-рини беради.

Айни кунларда қуёш ну-ри билан даволаш ўзининг бир неча ижобий томонла-рини намоян этмоқда. Бир пайтлар шу хасталиқни да-волаш керак бўлганда ало-ҳида, ўпка ва бронхлардаги шомоллашга қарши алоҳи-да, нафас олиш фаолияти-ни яхшилаш учун яна ало-ҳида, умуман олганда бе-мор бир неча хил дори-дармонни истеъмол қилиши керак бўларди. Қуёш нури билан даволаш усулига ўтилгандан сўнг биргина мана шу нур орқали брон-хитинг бир неча турини да-волаш имкониятига эга бў-линди. Бронхитнинг бир не-ча тури бирданига ўз да-восини топади. Қуёш нури орқали даволашда бе-морга ҳам иссиқлик, ҳам ёруғлик таъсир этади.

Табиатда етти хил қуёш нури мавжуд. Сўнгги пай-тларда қуёш нури билан да-волаш ишларини янада та-

комиллаштириш мақсадида ана шу етти хил қуёш ну-рини таъсири, уларнинг ҳу-сусиятлари ёруғлик филь-трлар ёрдамида ўрганилпти. Бундан ташқари қуёш ну-ридан фойдаланиб, турли хил шомоллаш билан боғлиқ

бошқа хасталиклар ҳам да-воланмоқда. Булардан бири асаб соҳасининг шомоллаш хасталиги бўлиб, бу касал-лиқни бартараф этишда ну-рининг яхши таъсир этиши тиббиёт фанлари доктори Бахтиёр Орифжонов бошчи-лигида ўрганилди. Ҳозирги пайтда бугим хасталиги би-лан оғриган беморларни кўп-лаб учратиш мумкин. Шу дорини даволашда ҳам қуёш нуридан самарали фойдала-нилпти.

Аёллар жинсий аъзолари-нинг шомоллашига аксарият бефарқ қарайдилар. Бироқ ай-нан шу дард оқибатида бе-пуштлик келиб чиқади. Бу-гунга келиб қуёш нуридан фойдаланган ҳолда шомол-лаш ва бепуштликни даво-лаш йўлга қўйилди. Инсти-тутда келажақда бу ишлар-ни янада такомиллаштириш кўзда тутилган. Хусусан «Фи-зика-техника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси билан биргаликда қуёш нурини концентрлаштириб, қуёш ну-ри ўтказгичи устида изла-ниш олиб борилапти. Бунда қуёш нури бир жойга йиғи-либ, ўтказгич орқали хаста-лик мавжуд бўлган маълум бир нуктага йўналтирилади. Дори-дармонларсиз мана шундай қуёш нури, магнит ҳамда лазер нури билан да-волашни ҳозирги юзага ке-лаётган экологик тағ вазият ҳам тақозо этади. Негаки до-риларнинг таркибининг кимё-вий моддалар ташкил этади. Кимёвий моддалардан тар-киб толанг дори-дармонлар аса маълум бир микдорда инсон танасига салбий таъ-сир этиши мумкин.

Наргиза ПИРНАЗАРОВА.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

Хоразм лапары рақслари билан гўзал.

Рустам Шарипов олган сурат-лавҳа.

